

MEMO

Onderwerp:	Planning financieringsmodel ODG
Opsteller:	Dagelijks Bestuur
Datum:	28 januari 2020

Inleiding

Het Algemeen Bestuur heeft een aantal randvoorwaarden gesteld om over te gaan op een nieuw financieringsmodel. Op deze manier zijn we met elkaar in staat om de relatie tussen de deelnemersbijdrage, het VTH beleid en de inzet van de ODG inzichtelijk en goed geïmplementeerd te krijgen. Hieronder ziet u een korte opsomming van de randvoorwaarden:

1. Helderheid over de basistaken
2. Betrouwbaar inrichtingenbestand
3. Uniform VTH beleid
4. Prijs van producten en diensten
5. Stabiliteit op ICT
6. Gewijzigde GR
7. Liever goed dan snel

Conform de afgesproken planning heeft er in januari 2020 een evaluatie plaatsgevonden van de invulling van deze randvoorwaarden. Het Dagelijks Bestuur adviseert het Algemeen Bestuur naar aanleiding hiervan om de invoering van het financieringsmodel uit te stellen naar 1 januari 2022.

Argumentatie uitstel invoeringsdatum financieringsmodel naar 1 januari 2022

De planning was erop gericht 1 januari 2020 alle randvoorwaarden te hebben ingevuld, zodat we gedurende (een deel van) het jaar 2020 konden schaduwdraaien. De evaluatie wijst uit dat een aantal onderdelen achterloopt op de planning (zie bijlage voor totaaloverzicht).

De berekening voor de deelnemersbijdrage is gebaseerd op het aantal taken/inrichtingen x frequenties (beleid) x kengetallen. Deze nieuwe systematiek zal leiden tot herverdeeffecten, waarover vervolgens besluiten worden genomen over verwerking in begrotingen.

De discussie over de basistaken loopt nog op dit moment en is verrijkt met een second opinion van hoogleraar dhr. Struiksmā op 16 januari 2020. Op 26 maart 2020 wordt het Algemeen Bestuur gevraagd een standpunt in te nemen. Afhankelijk van het standpunt zullen deelnemers en de ODG nog diverse vervolgstappen moeten zetten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan besluitvorming in de colleges, al dan niet overzetten en actualiseren van inrichtingen, het bepalen van de financiële en personele impact.

De kengetallen voor de bulk van de producten zijn eind april gereed en getoetst. Daarnaast moeten afspraken gemaakt worden over de afname van diensten en de omvang en verdeelsleutel van collectieve taken.

De verwerking van beide onderdelen in berekeningen, inclusief toepassing van beleid op de bekende inrichtingen, neemt vervolgens enige tijd. Naar verwachting zijn in juli de

deelnemersbijdragen en herverdeeeffecten inzichtelijk. In december dient daarover de besluitvorming gereed te zijn ten behoeve van de begroting 2022 (voor 1 april naar Raden en Staten).

Een alternatief zou zijn om de herverdeeeffecten te berekenen op basis van de huidige jaaropdrachten. Echter, voorzien we daarin een verschil met moet hoe het volgens de beoogde systematiek zou moeten zijn. Dit zou betekenen dat we twee keer met herverdeeeffecten komen, wat onwenselijk is.

Het Dagelijks Bestuur hecht veel waarde aan het uitgangspunt "liever goed dan snel". Zij is van mening dat het gesprek over herverdeeeffecten gevoerd moet worden op basis van cijfers die een goede en getoetste onderbouwing kennen. En stelt daarom voor de ingangsdatum van 1 januari 2022 te hanteren. Voor komend jaar betekent dit dat er druk op de ketel blijft in de voorbereidingen, 2021 staat in het teken van schaduwdraaien en ervaring opdoen.

Daarnaast is de invoering van de Omgevingswet op dit moment gelijktijdig gepland met de invoering van een nieuw financieringsmodel. Een jaar uitstel geeft de mogelijkheid om ervaring op te doen met de Omgevingswet en effecten mee te nemen in het nieuwe model. NB: Op het moment dat de invoering van de Omgevingswet wordt uitgesteld, adviseren wij om niet ook het financieringsmodel met een jaar uit te stellen. In dat geval hebben we namelijk de tijd gehad om een voldoende solide basis neer kunnen zetten voor een financieringsmodel.

Vervolgproces

- Met de huidige planning verwachten wij in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 3 juli 2020 de bijdrage per deelnemer op basis van het nieuwe model te kunnen presenteren. Voorwaarde hiervoor is wel dat besluitvorming over de basistaken spoedig verloopt en de ODG op korte termijn de gegevens over de taakomvang aangeleverd krijgt die nodig zijn om de (financiële) impact te bepalen.
- Hierna kan het gesprek over het vormgeven van de zachte landing gevoerd worden. Het Dagelijks Bestuur acht het, ook met een jaar uitstel, nog steeds van belang om een zachte landing te creëren voor het opvangen van de herverdeeeffecten.
- Eind 2020 wordt het Algemeen Bestuur gevraagd om een definitief besluit te nemen over invoering van het model en de zachte landing. Deze beide elementen kan de ODG in de begroting van 2022 opnemen (die in het voorjaar van 2021 wordt opgesteld). Het Dagelijks Bestuur wenst het jaar 2021 te gebruiken om te kunnen schaduwdraaien.

In de oorspronkelijke planning was een begrotingswijziging nodig om het nieuwe model in 2021 in te kunnen voeren. Bijkomend voordeel van uitstel is dat deze extra stap niet nodig is.

Gevraagde besluiten

Het Algemeen Bestuur wordt het volgende gevraagd:

- Kennis te nemen van de evaluatie van de randvoorwaarden van het financieringsmodel
- Kennis te nemen van het advies van het Dagelijks Bestuur en in de vergadering van 26 maart 2020 een besluit te nemen om de invoering van het financieringsmodel uit te stellen naar 1 januari 2022, met daarbij de volgende randvoorwaarden:
 - Het creëren van een zachte landing
 - Het jaar 2021 gebruiken om te schaduwdraaien
- Informeren van de raden en staten over de gewijzigde planning

Bijlage 1. Stand van zaken randvoorwaarden

Hieronder geven wij per randvoorwaarde een korte schets van de voortgang.

1. *Helderheid over de basistaken: loopt nog*

De discussie over de basistaken loopt nog op dit moment en is verrijkt met een second opinion van hoogleraar dhr. Struiksma op 16 januari 2020. Op 26 maart 2020 wordt het Algemeen Bestuur gevraagd een standpunt in te nemen. Afhankelijk van het standpunt zullen deelnemers en de ODG nog diverse vervolgstappen moeten zetten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan besluitvorming in de colleges, al dan niet overzetten en actualiseren van inrichtingen, het bepalen van de financiële en personele impact.

2. *Betrouwbaar inrichtingenbestand: afgerond*

De ODG heeft in januari 2020 al haar huidige inrichtingen in het zaakstelsel op orde gemaakt. Alle brongegevens van deze inrichtingen zijn nu in het zaakstelsel opgeslagen, zodat efficiënter gewerkt kan worden en er betere sturingsinformatie beschikbaar is. (Afhankelijk van een besluit op de basistaken, heeft dit traject een vervolg nodig. Indien er inrichtingen overgaan naar de ODG, zullen deze op dezelfde wijze in het zaakstelsel moeten worden verwerkt. Dit vraagt inzet van de deelnemers en de ODG.)

3. *Uniform VTH beleid: gereed, besluitvorming volgt*

Een werkgroep met vertegenwoordigers van de opdrachtgevers en de ODG heeft in de afgelopen periode een uniform uitvoering en handhavingsbeleid opgesteld. Daarnaast hebben zij dit beleid vertaald naar frequenties (hoe vaak controleer je welke inrichting/hoe vaak moeten bepaalde vergunningen geactualiseerd worden). Beide elementen bieden een belangrijke basis voor het berekenen van de taakomvang van de ODG. Het Dagelijks Bestuur heeft op 16 januari 2020 beide documenten vastgesteld en geleid deze ter besluitvorming door naar het Algemeen Bestuur op 26 maart 2020. Besluitvorming dient in colleges plaats te vinden.

4. *Prijs van producten en diensten: loopt nog*

Op basis van de urenregistratie in het zaakstelsel en referentiecijfers van andere Omgevingsdiensten ontwikkelt de ODG kengetallen. In maart 2020 zullen de opdrachtgevers meegenomen worden in de systematiek van het berekenen van de kengetallen, die een onafhankelijk bureau vervolgens zal toetsen. De verwachting is dat dit eind april 2020 gereed is. Daarnaast zullen er nog afspraken gemaakt moeten worden over de afname van diensten en de omvang en verdeelsleutel van collectieve taken. In de huidige jaaropdrachten zijn hier geen afspraken over gemaakt.

5. *Stabiliteit op ICT: grotendeels gewaarborgd*

Invoering van het nieuwe financieringsmodel leidt niet tot grote wijzigingen op het gebied van ICT. Dit is in principe geborgd.

Er is afgelopen maand een risico ontstaan: de leverancier van ons zaakstelsel wil per 1 januari 2022 de huidige tijdschrijfmodule niet meer ondersteunen. Dit betekent dat wij mogelijk niet meer in ons zaakstelsel kunnen tijdschrijven. Momenteel vinden gesprekken plaats met de leverancier over het contract en eventuele alternatieven en brengen we de precieze consequenties in beeld.

6. *Gewijzigde GR: loopt nog*

Op basis van de huidige GR is het niet mogelijk om over te stappen op een nieuw financieringsmodel. Met de nieuwe GR is dat wel mogelijk. De nieuwe GR is nog niet door iedere deelnemer vastgesteld.

7. *Liever goed dan snel*

Het Algemeen Bestuur heeft geconcludeerd dat de ODG de opwaartse lijn moet vasthouden en risico's die effect hebben op prestaties of het vertrouwen van deelnemers, geminimaliseerd moet worden.

